

Komandi partur
Í komandi parti verður frásøgn um sildaveiðu í 1960-árunum.

Rætting:
Eitt eftirnavn var komið skeivt fyri í frásøgnini um Martu í seinasta parti. Rætta navnið var Jacob Vágseid.

Henda myndin úr Rotterdam vísir úrslitið av bumbingini. Alt er í sori men kirkjan er óskalað.

Hovmeistarin, sum var ein eldri fðurur maður, lá á dúrkinum við einum av týskarunum omanyvir sær. Týskarin var deyður og illa farin av løstinum, hann hevði fingið, tá ið torpedoin rakti skipið. Vit finga flutt týskaran og finga hovmeistaran upp, hann var óskaddur.

Donkeymaðurin var staddur á fyrplássinum og 1. meistarin í maskinrúminum, men teir komu báðir upp í øllum góðum.

Komu á flakan

Alfa hevði tveir bjargingarflakar, ein á afturlúkuni og ein á framlúkuni. Eisini vóru tveir bátar, sum hingu klárir í davidunum og ein jolla, sum stóð á dekkinum.

Tá ið skipið varð rakt, fór annar báturin og jollan í knús. Eg og fyra aðrir menn komu upp á annan flakan. Teirra millum var 1. stýrimaður, sum var ein sjómaður í orðsins rætta týðningi.

Meðan vit sótu á flakanum hoyra vit ein av matrósunum rópa eftir hjálp. Hann hevði krøkt seg í eitt stórt búur, sum hovmeistarin hevði havt til kaninir og høsnarungar. Stýrimaðurin rópti á hansara og bað hann svimja til flakan. Matrósarin svaraði, at tað fekk hann ikki, tí hann var særður.

Virgar leyp i havið og bjargaði manni

Virgar leyp nú í havið við einum bjargingarbelti og svam til mannin. Tað var eitt knoss at fáa hann í beltið, tí hann var blivin nakað í ørviti av at halda í hetta búrið, sum mól runt í sjónum við honum.

Tað eydnaðist tó at fáa mannin i beltið. Síðan svam Virgar við matrósinum uppá sleip, og teir komu í øllum góðum á flakan. Tá kom hin bjargingarbáturin rekandi við kjølinum uppi. Hann kom so nær, at teir finga fatur í honum og finga hann eisini á rættkjøl. Tá ið teir høvdu oyst bátin tóman fóru allir av flakanum í bátin. Tá fing-

ust eisini hinir í bátin, sum enn róku í sjónum. Tveir av manningini komu ikki aftur í aftur.

Blakaði revolvaran í havið

Tað fyrsta tann eini bjargaði týski lögreglusoldáturin gjørði, var at taka revolvaran úr beltinum og at blaka hann til sjós uttan eitt orð.

Umborð á Hoyvík. Virgar er í brúgvarútinum. Á dekkinum aftast er Hans Mortensen, Argir, Dánjal Juul Danielsen, Velbastað og fremst Poul Anker Hansen, Kollafirði

Menninir fóru so til árarnar, men áralagið var so sum so. Fleiri høvdu ikki hildið á ár fyrr. Teir høvdu róð í 12 tímar, tá ein týskur vaktarbátur tók teir upp og settu teir inn í Hollandi. Í Amsterdam finga teir nýggj klæði. Fóru síðan við toki til Berlin. Her var steðgað í fimm dagar, so gekk leiðin til Keyptannahavn við toki. Her tók umboð fyri reiðariíð móti teimum. Farið varð á skrivstovuna, og manningin fekk útgaldið alt, sum hon átti til góðar. Allir finga í boði at sleppa við øðrum skipum

hjá reiðarínum, men tað vóru bara Virgar og Richard sum tóku av.

Bjóðaði Virgari útbúgving

Virgar var lítillátin maður. Tí vildi hann treyðugt tosa um umrøddu bjarging, og um viðurkenningina, sum reiðariíð Lauritsen gav honum fyri hansara bjarging av særða skipsfelagan.

Heiðraður av reiðarínum

Eitt sindur seinni fekk Virgar sendandi frá reiðarínum eitt sigarethykki úr silvuri við búmerkinum hjá reiðarínum. Innan í var graverað:

Virgar Frýdal
Til minde om Alfa 21.6. 1940
J. Lauritsen

Eitt bræv fylgdi við, har tað varð sagt:

Da Alfa krigsforliste, var De letmatros ombord. For Deres optrædens under forliset og Deres indsats, hvormed de reddede en kammerats liv, udtaler jeg herved min fulde anerkendelse og beder dem modtage vedlagte erindringsgave.
Med megen agtelse
J. Lauritsen

Fitt fólk og góður matur

Virgar helt, at maturin umborð á Alfa var góður og manningin var stak fitt og fyrikomandi. Tað var sum við brúdleypsborð. Ikki færri enn fimm sløg av viðskera skuldi vera á borðinum. Um hetta ikki var, so góvu matrósar ilt av sær. Hetta vóru færoyingarnir ikki vanir við heimani frá, tí viðskeri fanst ikki umborð á okkara skipum.

Virgar og Richard mynstraðu báðir við skipinum Jenny hjá sama reiðari fimm dagar eftir, at teir vóru komnir til Danmarkar. Hetta var 31. juli 1940.

Skipið bleiv selt øðrum reiðari og fekk navnið Jørgen, men Virgar og Richard blivu verandi umborð. Siglingin var mest til Polen eftir koli. Ein túr gjørdur teir til Finlands eftir koli.

Slapp væl

Sjálvur slapp Virgar væl frá síni krigssigling. Einasta mein var, at hann í einum óhappi breyt nøsina og skar seg í høkuna.

Virgar greiddi annars soleiðis frá: Likamlig sár lekjast, men slíkar hendingar, sum tær umrøddu, fara ongantíð úr minninum. Ymiskt er

hvussu hetta tekur uppá fólk. Tú tørnaði inn og legði teg, men tú kundi altíð rokna við, at skipið varð álopið. Men sjálvur hugsaði eg ikki so nógv um hetta. Eg havi altíð havt ta áskoðan, at lagnan er avgjørd frammanundan.

Eg kom úr einum kristnum heimi, har vit altíð bóðu Faðir Vár og signaðu okkum, áðrenn vit lögdu okkum. So eg kann ikki siga annað, enn at eg eftir umstøðunum kendi meg tryggan.

Men tað var ikki øll manningin, sum hevði tað so gott. Tað vóru nógvir, sum lógu í andvekri, tá ið harðast leikaði á. Hovmeistarin, sum var dani, gekk ofta uppi alla náttina og drakk brennivín fyri at stilla nervarnar.

Hitti Johan í Hoyvík

Í mars 1941 fór skipið í dokk í Frederikshavn, og tað var har, at Virgar hitti Johan í Hoyvík.

Tá kom hann at rógva út saman við Johan, sum eisini var innibrendur, tá ið týskarar tóku Danmark. Teir royndu við snurrivád fyrst frá Frederikshavn og síðani frá Esbjerg.

Johan vildi so fegin sleppa til Føroya, hóast tað í veruleikanum var ógjørlegt undir krígunum.

Men Johan var snúðin. Hann hevði ein bát, sum var ov lítill at fara til Føroyar við. So hann bílegði Hoyvík við tí endamáli at kunna rýma til Føroyar við honum. Hetta gjørði hann so í desember 1943, og Virgar var ein av teimum fyra monnunum, sum vóru við. Í fyrsta umfari gekk ikki væl í hond. Teir vórðu av donsku vaktartænastuni tiknir inn aftur til Esbjerg, tí teir vóru undir illgruna um at hava siglt við sabotørum.

Tá ið tað varð greitt, at einki var í hesum, lögdu teir avstað aftur. Og nú eydnaðist, og teir komu á Havnina 11. desember.

Men at ein bátur skuldi koma til Havnar úr Danmark skapti eisini illgruna hjá bretsku myndugleikum í Føroyum. Men tá ið tað var greitt, hvørjir menninir vóru, kom hetta eisini í rættlag.

Hoyvík fór til fiskiskap við snurrivád, men tá ið teir komu til Bretlands at selja vóru aftur trupulleikar við bretsku myndugleikarnar. Teir visti um søguna hjá Hoyvík, og øll manningin mátti fara til London til forhoyr.

Men tá var sloppið við trupulleikum av hesum slagi. Seinni bygdi Johan Kúrberg og Virgar keypti Hoyvík.